Svar på skriftligt spörsmål om ändring av jaktlagen

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 601/2018 rd undertecknat av riksdagsledamot Jaana Pelkonen/saml:

Hur beaktas djurskyddslagen samt säkerställs att djur behandlas korrekt och att relevanta fångstmetoder används i samband med ändringen av jaktlagen,

hur kommer fredningen av bon att beaktas i ändringen av jaktlagen och

är det relevant att i ändringen av jaktlagen beakta bisamråttan, som enligt färska uppgifter även i övrigt håller på att försvinna i Finland, och sumpbävern, som lekmän har svårt att identifiera?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

I Europeiska unionens lagstiftning har tvättbjörn, bisamråtta och sumpbäver sedan augusti 2016 och mårdhund sedan augusti 2017 klassificerats som särskilt skadliga invasiva främmande arter. Enligt EU:s förordning om invasiva främmande arter ska medlemsstaterna ha effektiva hanteringsåtgärder till sitt förfogande för att utrota invasiva främmande arter som har stor spridning eller för att förhindra deras spridning. Därför föreslås det i regeringens proposition (RP 286/2018) att tvättbjörn, bisamråtta, sumpbäver och mårdhund ska strykas ur jaktlagens förteckning över vilt och därmed inte längre omfattas av jaktlagens fångstbegränsningar.

Även mink stryks ur jaktlagens förteckning över vilt. Minken ingår numera i den förteckning över invasiva främmande arter av nationell betydelse som regleras i statsrådets förordning 1725/2015. Arten stryks ur jaktlagens tillämpningsområde på samma grunder som har anförts ovan i anslutning till de arter som i EU-lagstiftningen definieras som invasiva främmande arter.

Dessa arter kan inte längre betraktas som vilt, eftersom 20 paragrafen i jaktlagen (allmänna krav) förhindrar åtgärder och mål enligt lagstiftningen om invasiva främmande arter. När jaktlagen stiftades 1993 fanns inte begreppet invasiv främmande art. Därför definierades de arter som i dag betraktas som invasiva främmande arter som vilt. När det gäller dessa arter har EU-lagstiftningen ändrats, och vissa arter klassificeras nu som invasiva främmande arter. Den nationella jaktlagstiftningen bör anpassas till denna reglering.

Dessa arter har inte heller tidigare omfattats av fredning av bon, utan i jaktlagen konstateras att en sådan hona av i farm uppfödd fjällräv, mårdhund, tvättbjörn, iller, mink och sumpbäver som

åtföljs av årsunge är fridlyst från och med den 1 maj till och med 31 juli. I praktiken har regleringen förhindrat jakten på mink och mårdhund från maj till juli, då hotet mot häckande fåglar dock är störst. Jord- och skogsbruksministeriet kommer att utreda om regleringen kan förtydligas så att enskilda individer av mink och mårdhund kan fångas med sax respektive fälla även under sommaren.

I Finlands viltcentrals förvaltningsplan för mårdhundsstammen från 2011 konstateras att för personer som saknar jaktkort kan ett problem dock vara att många saknar den kunskap och de redskap som behövs för att avliva mårdhundar enligt djurskyddslagstiftningen. Personer som saknar jaktkort och vapen behöver sannolikt hjälp av lokala jägare för att avliva mårdhundar i fällor, eftersom det enligt den gällande lagstiftningen är så gott som omöjligt att få vapenlicens enbart för avlivning av mårdhundar. Således leder lagstiftningen samt bristerna i kännedomen om avlivningssätt och avsaknaden av redskap effektivt personer till att vända sig till kompetenta jägare. När det gäller användning av fällor rekommenderas att den som lägger ut fällor på förhand kommer överens om vem som sköter avlivningen, varvid förfarandet blir smidigt. Lokala jaktlag kan kontaktas via Finlands Jägarförbund och dess distrikt eller en viltvårdsförening (https://riista.fi/riistahallinto/riistanhoitoyhdistykset/) och de kan ordna en lokal kompetent jägare för att sköta avlivningen.

Dessa ändringar slopar på inget sätt kraven enligt 32 § i djurskyddslagen, enligt vilka ett djur ska avlivas så snabbt och smärtfritt som möjligt genom en metod och en teknik som lämpar sig för avlivning av det djuret. Dessutom får ett djur avlivas endast av en person som har tillräckliga kunskaper i den avlivningsmetod och avlivningsteknik som används i fråga om den djurarten samt tillräcklig skicklighet i att vidta åtgärden.

Om en jägare som saknar jaktkort inte har tillräcklig skicklighet för att avliva en mårdhund och om ingen annan av en eller annan orsak kan ta hand om avlivningen kan mårdhunden befrias levande från fällan. Personer ska agera på motsvarande sätt om de inte kan identifiera arten.

Ändringen av jaktlagen kommer inte att ändra bestämmelserna om europeisk och kanadensisk bäver utan 37a § i jaktlagen som gäller fredning av hyddor av bisamråtta, europeisk bäver och kanadensisk bäver där endast bisamråtta kommer att slopas i paragrafen och dess rubrik. Fredningen av hyddor av bäver bevaras alltså. När det gäller identifieringen av europeisk respektive kanadensisk bäver, så skiljer sig deras geografiska förekomstområden från varandra, vilket innebär att risken för misstag är liten. Där stammarna möts kan arten i praktiken jagas endast enligt bestämmelserna om den art som regleras strängare. I praktiken har personer som jagar bäver på dessa områden ansökt om jaktlicens för europeisk bäver enligt 10 § i jaktlagen.

Sumpbäver förekommer tills vidare inte i Finland, men eventuella observationer ska anmälas. Eftersom det även då är fråga om arter som det är svårt att särskilja från varandra gäller det att förfara enligt bestämmelserna om den art som regleras strängare. Liksom i övrig lagstiftning ska den person som vidtar åtgärder vara tillräckligt kunnig för att undvika lagöverträdelser.

För att säkerställa en effektiv och korrekt jakt på arter som överförs från jaktlagen till lagstiftningen om invasiva främmande arter behövs det således mer kompetent kommunikation. En

Svar på skriftligt spörsmål SSS 601/2018 rd

ökad kommunikation är en åtgärd som jord- och skogsbruksministeriet föreslår för den kommande förvaltningsplanen i projektet för invasiva främmande arter (EU-HAVI2). De ansvariga parterna och samarbetsparterna i denna kommunikation är jord- och skogsbruksministeriet, Naturresursinstitutet, Finlands viltcental, Forststyrelsen, NTM-centralerna, Finlands miljöcentral, Livsmedelsverket, jaktsällskapen samt intresse- och frivilligorganisationer. De åtgärder som gäller bisamråtta och mårdhund i förvaltningsplanen ska snart på remiss.

Helsingfors den 15 februari.

Jord- och skogsbruksminister Jari Leppä